

in epistolam ad Philippenses I.

Hic officio inferunt non me angunt: nec cor mutant nec
quertunt interius: nec attingit. sed certe sic ago de istis
q̄ officia circa me sunt non intra. Et q̄ nō possum tre ad
annunciandū vobis v̄pore catenatus. omnia nota faciet
vobis **L**ebicus frater meus charissimus et fidelis mi-
nister in dño. Et ideo secure credatis ei de om̄ib⁹ **Lu. 12.**
Quisputas est fidelis seru⁹ et p̄udēs **tc.** Et iste cer-
te est talis quez nisi ad vos in hocipsum vt cognoscatis
que circa nos sunt. Et hec est discipuli cōmendatio. Et
ad quid? Et consolet̄ corda vestra. **¶** Deinde cum dicit
Pax fratrib⁹ **tc.** ponit ap̄lus consuetā salutationē. Et
aduertendū est q̄ licet gratia precedat pacem et charita-
tem mutuā hominū ad seinuicē et ad deum quo ad col-
lationem. q̄ non est pax impijs dicit dñs. tñ quo ad ex-
citationem et gratie et veritatis et charitatis cōseruatio-
nem pax precedit suo modo. Et ideo p̄mo optat eis pas-
cem ad seinuicem et charitatē ad deum dicens. **Pax** fra-
trib⁹ et charitas cū fide. Et q̄ licet pax et charitas mult-
um faciāt ad gratie cōseruationē: tamē q̄ semp suppo-
nunt ipsas gratiā sine qua haberi nō possunt. ideo optat
eis grām. Unde dicit. **Gratia** vobis euz om̄ib⁹ q̄ diligūt
dñm nostrū iesum christum. Amen.

Explicit mirabilis lectura gloriosissimi doctoris sancti
Thome de aquino ordinis predicatorum sup epla sans-
ctissimi apli Pauli ad Epheios.

Incipit deuotissima explanatio eiusdem an-
gelici doctoris sancti Thome aquinatis or-
dinis fratrum predicatorum super epla eiusdem
sanctissimi apli Pauli ad Philippenses.

Prologus

Historiā se-

mita quasi lux splendens **tc.**
Prover. 4. In hac auctorita-
te describit̄ vita sanctorū ex tri-
bus. Ex eozū artitudine ibi.
Semita. qz Matt. 7. Arta
est via **tc.** **Job. 28.** Semitam
ignorauit auis **tc.** Ex clarita-
te ibi. **Lux** splendens. **Ephe.**

4. Eratis aliquādo tenebre **tc.** Iusti em̄ sunt lucentes **tc.**
ideo eozū via est lucida. Et p̄fectu qz semp̄ crescit. **1.**
Pe. 2. In eo crescatis **tc.** Et hoc vsqz ad p̄fectuz diem
s̄z glorie. **1. corin. 13.** Cum venerit qd̄ perfectum est ena-
tuabitur **tc.** **Conuerso** malozū via lata obscura tene-
brosa et deficiens. Unde **prover. 4.** subdit. **Via** impio-
rum tenebrosa **tc.** Et **Matt. 7.** Lata porta et spactosa
via q̄ ducit ad perditionem **tc.** Ex his verbis trahi pōt
materia hui⁹ eplē. Erant em̄ in xp̄i recta semita tribula-
tionez multas p̄ xp̄o sustinentes. Item illuminati p̄ si-
dem. **Infra. 2.** Inter dōs lucentes **tc.** Item p̄ficiēbant vt
pater p̄ totā eplām. Item cōueniēter post eplāz ad ephe-
sios in q̄ fit instructio qualis seruāda sit ecclesiastica vni-
tas. h̄i pponunt in exemplū seruāde ecclesiasticę vnitatis
q̄ optime eam seruauerunt.

Capitulū primū.

Paulus et Timotheus serui iesu
christi om̄ibus sanctis in xp̄o ie-
su qui sunt philippis cum episco-
pis et diaconibus. Gratia vobis

et pax a deo patre nostro et domino iesu chris-
to. **Gratias** ago deo meo in omni memoria
vestri semp̄ in cunctis orationibus meis p̄
omnibus vobis in gaudio deprecationē fa-
ciens sup cōmunicatione vestra in euange-
lio christi a prima die vsqz nunc: confidens
hocipsum qui cepit in vobis opus bonum:
p̄ficiet vsqz in diem christi iesu. Sicut est mi-
hi iustum hoc sentire p̄ omnibus vobis eo
q̄ habeam vos in corde et in vniculis meis
et in defensione et cōfirmatione euangelij so-
cios gaudij mei om̄es vos esse.

Diuidit̄ autē hec epla in salutationē et epistolatē narra-
tionē. **Secunda** ibi. **Gratias** ago **tc.** **Circa** primū tria fa-
cit. **Quia** primo describunt̄ p̄sonē saluantes. **Secūdo**
p̄sonē salutate ibi. **Om̄ibus** sanctis **tc.** **Tertio** bona
optata ibi. **Gratia** vobis **tc.** **Circa** primūz p̄mo ponunt̄
p̄sonē saluantes. **Secundo** eozū conditio ibi. **Serui.**
tc. **Circa** primū p̄mo ponit̄ p̄sonā p̄ncipalis cum dicit
Paulus. Et interpretat̄ paulus quasi modic⁹. In quo
notat̄ eius humilitas **1. a. 60.** **Minimus** erit in mille et
paruus in gentem fortissim⁹ **Secūdo** ibi. **Timotheus.**
ponit̄ p̄sonā adiuncta: qz fuerat eozū predicator. **Infra. 2.**
Reminem enim habeo tam vnanimē qui sincera affe-
ctione p̄ vobis sollicitus sit. **¶** Deinde cum dicit: **Ser-
ui. tc.** ponit̄ conditio eozū. **2. corin. 4.** **Non** em̄ nosmet-
ip̄os predicam⁹: s̄z iesum xp̄m dñm nr̄m. nos autē seruos
vestros p̄ iesum **tc.** **Sed** contra **Jo. 15.** **Iam** non dicam
vos seruos **tc.** **Respondeo** duplex est seruut⁹. **Im** dupli-
cem timorē. **Timor** em̄ pene causat malam seruutē. et
de hac intelligit̄ dicit̄ illud p̄m̄luz **Jo. 15.** **Timor** ho-
cast⁹ causat seruutē reuerētie. et de hac loquit̄ apl⁹ h̄i
Personē salutate sunt oēs de ecclesia philippensī id ē mi-
nores. **¶** **Om̄ib⁹** sc̄is q̄ sunt philippis. q̄ est ciui-
tas quā philipp⁹ condidit. Et dicit sanctis. et hoc p̄p̄
baptismū **Jo. 6.** **Quicūqz** baptizati sum⁹ in xp̄o in ip̄si⁹
morte b̄p̄tizati sumus **tc.** **Maiores** aut̄ tangit dicens.
Cū episcopis **tc.** **¶** **Questio** est quare minores p̄ponit̄
maioribus. qz prius est populus q̄ p̄clatus. **Ezech. 34.**
Honne greges pascunt̄ a pastoribus: **Reges** em̄ pasce-
di sunt a pastoribus non econuerso. **Item** cur intermis-
tit̄ p̄sbyteros. **Respondeo.** dicendum est q̄ **compre-
hendunt̄** cum episcopis: qz in vna ciuitate non sunt plu-
res episcopi. **¶** Unde dicit̄ in plurali dat̄ intelligere etiā
p̄sbyteros. **Et** tamē est alius ordo: qz ex ip̄so euange-
lio hoc legit̄ q̄ post designationē duodecim apostolorūz
quoz p̄sonas gerit̄ episcopi designauit septuaginta
duos discipulos quozū locum sacerdotes tenent. **Diony-
sius** etiam distinguit̄ episcopos et sacerdotes. sed in prin-
cipio licet ordines fuerint distincti: nō tamē nomina est
dinum. **¶** Deinde ponit̄ bona optata ibi. **Gratia** **tc.** **Es**
sunt duo que includunt om̄ia. **Primū** est gratia dei rea-
mittens peccata. **Ephe. 2.** **Gratia** saluati estis **tc.** **Alti-
mū** est pax hominis. **p̄s.** **Qui** posuit fines tuos pacē **tc.**
Et p̄ consequēs optat bona media. et hoc a deo p̄re **Jac.**
1. **Omne** datū optimū: et offic donū perfectū desursum ē
descendens a p̄re luminū **tc.** **Item** p̄ meritū humilitatis
xp̄i. **Et** iō addit. **Et** dño iesu xp̄o. **Jo. 1.** **Grā** et veritas p̄
iesu xp̄m facta ē. **Ephe. 2.** **Ip̄se** ei ē pax nr̄a **tc.** **¶** **Quōs**
quent̄ ponit̄ eplāz narrationē. **Et** circa hoc duo facit.
Primo quia agit gratias de preteritis. **Secūdo** hortat̄
ad p̄fectum in futurum ibi. **Scire** autem vos volo **tc.**